

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

ZŠ Hranice, Tř. 1. máje 357, okres Přerov

Tř. 1. máje 357, 753 01 Hranice

Identifikátor školy: 600 146 448

Termín konání komplexní inspekce: 22. – 26. říjen 2001

Čj.	132 492/01-5151
Signatura	km2cv103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Hranice, Tř. 1. máje, okres Přerov byla zřízena na dobu neurčitou městem Hranice dne 3. listopadu 1993 jako příspěvková organizace s právní subjektivitou.

Rozhodnutím Školského úřadu Přerov čj. 5726/99 ze dne 21. září 1999 byla zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 1999.

Škola sdružuje: Základní školu s kapacitou 900 žáků (dále ZŠ)

Školní družinu s kapacitou 150 žáků (dále ŠD)

Má dvě odloučená pracoviště na adrese 753 01 Hranice, Tř. 1. máje 358 a 753 01 Hranice, Tř. 1. máje 361. Tři třídy druhých ročníků jsou umístěny v budově Domu dětí a mládeže na Galašově ulici 1746. Toto elokované pracoviště školy není uvedeno v platném rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol.

Škola poskytuje žákům základní vzdělání a vyučuje v 1. – 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a ve vybraných třídách 3. – 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků (dále RVJ) čj. 16 333/96-22-21.

Ve školním roce 2001/2002 školu navštěvuje ve 34 třídách 855 žáků. Z cizích jazyků je nabízena výuka anglického, německého a francouzského jazyka.

Ve škole chybí prostory pro zřízení odborných učeben, např. jazykovou. Některé odborné učebny jsou využívány jako kmenové. Prostorové podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou nevyhovující.

Estetické prostředí školy je motivující, na jeho tvorbě se podílejí žáci svými pracemi.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla posuzována na 1. stupni ve vyučovacích předmětech český jazyk, cizí jazyk a hudební výchova, na 2. stupni ve vyučovacích předmětech český jazyk, cizí jazyk, matematika, fyzika, přírodopis, zeměpis a chemie. Výuka uvedených předmětů byla sledována ve všech ročnících. V průběhu inspekce byla posouzena péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a činnost školní družiny.

Společná zjištění týkající se personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, motivace a hodnocení, interakce a komunikace v předmětech český jazyk a hudební výchova na 1. stupni

Výuka probíhá podle schváleného vzdělávacího programu, týdenní počet hodin stanovený učebními plány je dodržen. Sledované předměty jsou vyučovány učitelkami s předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilostí pro daný typ školy.

Esteticky upravené a v čistotě udržované učebny škola postupně vybavuje novým nábytkem, ve kterém jsou soustředěny učební pomůcky a literatura pro výuku příslušného ročníku. Některé třídy však nejsou vybaveny tekoucí vodou a odpady, což výrazně ztěžuje organizaci práce. Prostorové podmínky jsou s výjimkou jedné malé a vlhké třídy dostačující. Učitelky variabilně využívají odpočinkové kouty, které má ve třech kmenových učebnách zřízeny školní družina.

Průběžně doplňované učebnice převážně korespondují se zvoleným vzdělávacím programem.

K procvičování a upevňování učiva jsou účelně využívány i texty z jiných učebnic. Materiální zabezpečení výuky sledovaných předmětů je na odpovídající úrovni (audiovizuální technika, učitelská i žakovská knihovna, nástrojové vybavení, Orffův instrumentář). Efektivitu výuky zvyšovala pečlivá příprava textů a nákresů na tabulích.

Psychohygienické zásady byly respektovány zařazováním nejruznějších oddechových chvil a psychorelaxačních technik zaměřených současně na osobnostní a sociální rozvoj žáků. Učitelky věnovaly pozornost správnému sezení žáků při čtení a psaní, bylo však zjištěno tolerování vadného držení psacích potřeb a nevhodné posazení žáků s oční vadou. Žáci s diagnostikovanou vývojovou poruchou učení byli ve zhlédnutých hodinách zohledňováni, k individuálním zvláštěm přihlížela i klasifikace integrovaných žáků. Rozsahem přiměřené domácí úkoly byly zadávány jednotně pro všechny žáky.

Žáci byli ve vyučovacích hodinách motivováni uplatňováním mezipředmětových vztahů, zařazováním vokálních a instrumentálních her, užitím prvků činnostního učení, vhodnou aktualizací učiva. Základem průběžné motivace k práci (uplatňované pouze v některých ročnících) byla pochvala za předvedený výkon i vřazování herních a soutěživých prvků. Hodnocení žáků mělo prokazatelně motivující funkci, byla oceňována především snaha. K ověřování žakovských znalostí používají učitelky vlastní testy, v českém jazyce také pololetní a závěrečné prověrky.

Besedy nad literárním textem a poslech skladeb směřovaly k vytváření dovednosti žáků vyjádřit vlastní zážitek nebo názor a k rozvoji schopnosti naslouchat ostatním.

Český jazyk na 1. stupni

Tematické rozvržení učiva kopíruje obsah používaných učebnic. V důsledku toho docházelo k nerespektování odlišností obsahu používaných učebnic a učebních osnov. Jako rozšiřující učivo bylo prezentováno i učivo vyššího ročníku, výukové cíle psaní ve 4. a 5. ročníku nebyly stanoveny ani zapisovány do třídních knih. Kontrolou pedagogické dokumentace, závěrečných prověrek a sešitů žáků bylo ve 3. až 5. ročníku zjištěno nerespektování úprav a doplňků vzdělávacího programu Základní škola platné k 1. září 1998. Nesprávně zařazeno bylo učivo: skloňování podstatných jmen, osoba, číslo a čas sloves, některé slovní druhy (3. ročník), podmiňovací způsob sloves, zařazování shody přísudku s podmětem do kontrolních cvičení (4. ročník), druhy číslovek, věta hlavní a vedlejší (5. ročník). Nebyla tak zajištěna kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky.

Stanovené vzdělávací cíle jednotlivých hodin byly voleny v návaznosti na probírané učivo, použité metody a formy práce měly kvalitativně rozdílnou úroveň. Obsahem vyučovacích hodin bylo opakování mluvnické látky, rozvoj čtenářských dovedností, výchova komunikativních schopností, návyků a procvičování techniky psaní.

Ke zkvalitnění výuky přispělo střídání metod a forem práce (analýza a syntéza, princip zpětné vazby, zařazování problémových úloh, uplatnění námětových prvků a postupů založených na mezilidském kontaktu). Efektivní bylo uplatnění mezipředmětových vztahů s důrazem na regionální prvky. Nová látka byla vyvozena za využití vnímavého poslechu a kruhu jako základního prostorového útvaru.

Negativem byly dílčí metodické chyby při výuce čtení a psaní, zadávání obsahově nepromyšlené samostatné práce, ojedinělé ironizování žakovského výkonu.

Kontrola sešitů prokázala dobrou úroveň žakovského písma. Sešity jsou opravovány včetně kontroly následných oprav žáků.

Kvalita výuky českého jazyka na prvním stupni má velmi dobrou úroveň.

Hudební výchova na 1. stupni

Rozvržení učiva do časových tematických plánů celkově odpovídá příznivému personálnímu zabezpečení výuky a reálným podmínkám daných tříd. Do jednotlivých složek předmětu (vokální, instrumentální, hudebně pohybová a poslech) jsou zařazeny všechny činnosti, dovednosti a hudební aktivity, kterými mají žáci v souladu s doporučeným hudebním minimem disponovat na konci každého ročníku.

Výuka předmětu byla obsahově vhodně zaměřena na rytmickou průpravu, opakování známých písní, nácvik nové písně podle sluchu a poslech hudby. Organizace výuky a použité metody práce většinou respektovaly charakter učiva.

Pozitivní je zařazování rytmického kánonu, tvůrčí práce s hudebním nástrojem a Orffovým instrumentářem, rozvíjení improvizace žáků s využitím lidových básní a říkadel. Didaktického efektu bylo dosaženo metodicky správným pojetím poslechu hudby, kdy byla pozornost žáků účinně nasměrována k pochopení vztahů, postojů a širších souvislostí. Kladem bylo zařazování diskuzní metody s využitím schopností empatie a zapojení pěvecky méně disponovaných žáků do činností, ve kterých mohou být úspěšní.

Negativem byla celkově menší pozornost věnovaná hlasovému rozvoji, intonačnímu a sluchovému výcviku a občasně porušování elementárních pěveckých dovedností a návyků (dýchání, frázování, nasazení tónu, vokalizace).

Kvalita výuky hudební výchovy je na spíše nadprůměrné úrovni.

Cizí jazyky ve 3. - 9. ročníku

Všichni žáci mají možnost volby anglického, německého nebo francouzského jazyka. Personální podmínky umožňují i výuku ruského jazyka, o kterou není v současné době zájem.

Anglický a německý jazyk

Týdenní časová dotace předmětů je v souladu s učebním plánem příslušného vzdělávacího programu. Ve 4. a v 5. ročníku je nevhodně zařazena výuka cizího jazyka na poslední vyučovací hodiny.

Spoluprací vyučujících v rámci předmětové komise je zajištěna návaznost učiva a jeho správné členění v jednotlivých ročnících. Učební osnovy jsou plněny.

Personální zabezpečení výuky není plně v souladu s platnými právními předpisy. Anglický jazyk vyučuje jedna učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti, jedna vyučující má způsobilost pro výuku jiných předmětů. Kvalita výuky u těchto dvou učitelek je na velmi nízké úrovni. Ostatních devět vyučujících splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku cizích jazyků.

Ve škole chybí učebna jazyků. Výuka probíhá v kmenových učebnách. Žáci jsou vybaveni učebnicemi a pracovními sešity. Škola disponuje dvojjazyčnými slovníky, ve sledované výuce však nebyly použity. Téměř ve všech vyučovacích hodinách byla použita audiovizuální technika a názorné pomůcky zhotovené vyučujícími.

V nižších ročnících byly metody a formy práce založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře, výuka byla propojena s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Vyučující využívaly říkanek, básniček, písniček a textů v interpretaci rodilých mluvčích. Ve vyšších ročnících byla pozornost věnována komplexnímu rozvoji řečových dovedností. Byla uplatňována samostatná práce žáků a rozvíjena schopnost vést samostatně jednoduchý rozhovor, pohotově a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života. Frontální pojetí výuky a malý důraz na rozvoj komunikativních

dovedností žáků převažovaly ve výuce vedené vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Ve většině sledovaných hodin byla učitelkami opravována nesprávná výslovnost u žáků a byla prováděna průběžná korekce zjištěných nedostatků. Organizační pokyny udělovaly téměř všechny vyučující v příslušném cizím jazyce. Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení byli ve sledovaných hodinách zohledňováni.

Úvodní motivace byla realizována především zařazováním soutěží k procvičení slovní zásoby. U většiny vyučujících byli žáci vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení. Závěrečné hodnocení práce žáků a jejich výkonu bylo prováděno.

Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce, jejich chování bylo zpravidla klidné a ukázněné.

Celková kvalita výuky cizích jazyků je pozitivně ovlivněna pořádáním soutěží, výměnných zájezdů a pobytů a promyšleným systémem dalšího vzdělávání pedagogů.

Kvalita výuky anglického jazyka je na velmi dobré úrovni.

Kvalita výuky německého jazyka je vynikající.

Francouzský jazyk

Výuka předmětu probíhá plánovitě, v souladu s osnovami. Bezprostřední příprava učitelů byla vynikající.

Používané učebnice odpovídají komunikativnímu pojetí výuky a schváleným učebním dokumentům. Učitelé při výuce využívali autentické materiály písemné i zvukové, k názornosti přispívají vizuální pomůcky.

Učitelé předmětu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právními předpisy.

Ve sledované výuce byly respektovány didaktické a psychohygienické zásady. Do hodin byly zařazovány relaxační techniky, propojována byla jazyková výuka s výtvarnou.

Zvolené metody a formy práce rozvíjely u žáků schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat. Žáci byli vedeni k umění souvisle hovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života. Získávali základní poznatky o reáliích zemí příslušné jazykové oblasti. Vztah žáků k předmětu byl pozitivně ovlivněn vynikajícími odbornými znalostmi vyučující a její schopností pohotově reagovat na projevy žáků a adekvátně k nim improvizovat. Motivačně působilo objektivní průběžné hodnocení výkonů žáků.

Kvalita výuky předmětu je na velmi dobré úrovni.

Český jazyk na 2. stupni

Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků koresponduje s učebními osnovami. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla na velmi dobré úrovni. Stanovené výukové cíle byly vzhledem k aktuálnímu složení tříd příliš vysoké. Návaznost nově probíraného učiva na předchozí nebyla v ojedinělých případech dodržena.

Psychohygienické a didaktické podmínky byly respektovány zvoleným tempem a strukturou hodin, metodami a formami práce a zařazením předmětu do rozvrhu hodin. Pracovní prostředí bylo estetické a motivující.

Škola má k dispozici dostatek učebních pomůcek, které přispěly k názornosti výuky a byly ve sledovaných hodinách využívány.

Učitelé předmětu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Při výuce učitelé funkčně a cíleně střídali různé metody a formy práce. Při jejich volbě bylo rozhodující zapojení co největšího počtu žáků do vyučovacího procesu. V kombinaci s úvodní a průběžnou motivací se tento náročný cíl dařilo realizovat. Nedostatky byly zjištěny v uplatňování mezipředmětových vztahů.

Domácí úkoly byly zadávány v návaznosti na procvičené učivo. Žáci jsou seznámeni s pravidly klasifikace a hodnocení.

Úroveň prokazovaných vědomostí a dovedností žáků byla vysoká, zejména ve třídách s rozšířenou výukou cizích jazyků. Vztahy mezi učiteli a žáky byly založeny na autoritativním principu a stanovených pravidlech chování.

Kvalita výuky předmětu je na velmi dobré úrovni.

Matematika

Učební plán je dodržen. Stanovené výukové cíle zpravidla odpovídaly aktuálnímu složení třídy, v některých třídách s RVJ byly na žáky kladeny vyšší nároky. Naplánované učivo na 2. stupni koresponduje s učebními osnovami, je zajištěna kontinuita i střídání aritmetických a geometrických celků. Kontrolou pedagogické dokumentace školního roku 2000/2001 a závěrečných prověrek bylo zjištěno, že nebyl dodržen přesun násobilky z 2. do 3. ročníku, nesprávně bylo zařazeno učivo povrch krychle a kvádrů ve 4. ročníku a zaokrouhlování desetinných čísel v 5. ročníku.

S jednou výjimkou splňují všichni učitelé matematiky podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka probíhá v kmenových učebnách, prostředí je jednoduše a esteticky upraveno. Současný pomůckový fond umožňuje plnit učební osnovy, nedostatečné je vybavení kalkulátory. Nové učební pomůcky jsou pořizovány minimálně. Systematická je péče o učebnice, žáci pracují s ucelenou řadou.

Převažoval tradiční způsob výuky založený na střídání společné a samostatné práce. Učitelky kladly důraz na zvládnutí algoritmů a rozvíjení logického myšlení v souvislosti s aplikací učiva. K dílčím nedostatkům patřilo nevhodně zvolené pracovní tempo, které neumožnilo všem žákům aktivní osvojování učiva, nedostatečná zpětná vazba, vytvoření malého prostoru pro dotazy žáků. Menší pozornost byla věnována kvalitě verbálního a grafického projevu žáků. Pozitivem bylo diferencované zadávání příkladů podle schopností žáků, motivace formou zajímavých, problémových a současně relaxačních příkladů, analýza chyb z krátkých prověrek a domácích úkolů.

Opakování probíhalo zpravidla v návaznosti na aktuální učivo a učební osnovy. Průběžné hodnocení výkonů žáků i klasifikace měly převážně motivační účinek. Hodnocení práce žáků v závěru vyučovacích jednotek nebylo prováděno. Četnost klasifikace je přiměřená. Zpracování výsledků čtvrtletních písemných prací má částečně analytický a hodnotící charakter.

Interakce a komunikace mezi učitelkami a žáky měla rozdílnou úroveň v závislosti na přirozené autoritě pedagoga a jeho zkušenostech. Rozvoji komunikativních schopností byla věnována menší pozornost, žáci nebyli dostatečně podněcováni k vyjadřování myšlenkových pochodů.

Ve výuce matematiky jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Fyzika

Učební plán čtyřletého cyklu je dodržen, jednohodinové dotace v 6. a 7. ročníku ve třídách s RVJ výrazně ztěžují plnění učebních osnov. Volitelný předmět seminář z fyziky v 8. ročníku obsahově přímo navazuje na probírané učivo, povinně jej navštěvují všichni žáci. Tím nejsou splněny základní požadavky zavedení volitelného předmětu. Systematicky jsou plánovány

laboratorní práce.

Předmět vyučují dva učitelé, pouze jeden nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost zásadně neovlivnila kvalitu výuky. V odborné učebně (je zároveň kmenovou učebnou) nejsou rozvody elektrické energie, pro praktické činnosti není vhodná po stránce prostorové ani uspořádání. K dispozici je audiovizuální technika. Standardní vybavení učebními pomůckami umožňuje realizovat vzdělávací cíle. Nově byly pořízeny výukové počítačové programy a videokazety.

Učitelé většinou uplatňovali efektivní metody práce založené na názornosti výuky, účinné motivaci a střídání činností. Žáky vedli k hledání jevových a vztahových souvislostí s využitím jejich zkušeností. Pracovní tempo i rozsah učiva někdy nebyly přizpůsobeny věku a schopnostem žáků, kteří tak byli přetěžováni nadměrným množstvím informací a odborného výkladu nad rámec učebních osnov. Opakování a procvičování učiva mělo zpravidla ucelenou strukturu. Při individuálním zkoušení u tabule byl efektivně využit čas ostatních žáků, klasifikace byla objektivní. Nevhodné je zařazování hodinových testů či prověrek. Záznamy z laboratorních prací jsou prováděny v návaznosti na probrané učivo, mají dobrou formální i obsahovou úroveň.

Žáci měli převážně dostatek prostoru k formulování svých názorů, rozvoji jejich vyjadřovacích schopností nebyla věnována dostatečná pozornost. Verbální i neverbální projev učitelů a jejich přístup k žákům měly rozdílnou úroveň, chybějící pedagogické zkušenosti žáci využívali k ovlivňování průběhu hodin.

Výuka fyziky má celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Chemie

Ve třídách s RVJ je předmět vyučován v 7., 8. a 9. ročníku, v ostatních třídách v 8. a 9. ročníku. Časová dotace odpovídá učebním plánům. Rozvržení učiva do jednotlivých ročníků je v tematických plánech provedeno se zřetelem k návaznosti. Obsahová náplň laboratorních prací není většinou stanovena.

V rámci volitelných předmětů navštěvují žáci 8. ročníku seminář a praktika z přírodovědných předmětů s chemickým zaměřením. Stanovená obsahová náplň však neodpovídá charakteru tohoto předmětu. Nevychází z doporučených tematických celků, chybí zařazení pozorovacích, měřicích a experimentálních činností žáků, jimž má být dle učebních osnov věnováno alespoň 50 % vyučovacího času. Ve své podstatě je posílením hodinové dotace předmětu chemie. Po stránce materiálně-technické nejsou pro výuku tohoto volitelného předmětu ve škole vytvořeny odpovídající podmínky.

Výuka chemie je z 62 % zajištěna učitelkou se stanovenou odbornou a pedagogickou způsobilostí i příslušnou aprobací (třídy s RVJ). Zbývající část výuky je zabezpečena začínající učitelkou s kvalifikací pro tento typ školy, avšak bez příslušné specializace pro předmět (25 %) a vyučující s vysokoškolským vzděláním technického směru, která si v současné době pedagogickou způsobilost doplňuje (13 %).

Odborná učebna chemie, která je současně využívána jako kmenová, není dostatečně vybavena pro experimentální činnost. Z hlediska využití audiovizuální techniky je uzpůsobena k videoprojekci. Omezené je vybavení učebními pomůckami a laboratorními potřebami, což negativně ovlivňuje např. systematické provádění laboratorních prací. Předmět je zabezpečen ucelenou řadou učebnic a pracovních sešitů, práce s textem byla pravidelně zařazena ve většině vyučovacích hodin.

Psychohygienické zásady byly dodrženy z hlediska tempa a přiměřenosti požadavků kladených na žáky. Zařazení předmětu do rozvrhu hodin většinou respektuje náročnost na jejich psychiku,

nevhodná je však odpolední výuka, bez dodržení stanovené přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním.

K pozitivním zjištěním patřila snaha všech učitelek využívat dřívější zkušenosti žáků z probírané tematiky, pravidelné opakování starší učební látky, poukazování na vzájemné souvislosti, důraz na prvotní fixaci nových poznatků a jejich aplikaci do praktického života. Kvalitativně vyšší úroveň měla výuka ve třídách s RVJ. Větším počtem vyučovacích hodin (předmětu je celkově věnováno o jednu vyučovací hodinu více než v ostatních třídách) je zde vytvořen také širší prostor pro upevnění a procvičování učební látky. Zařazením videoprojekce, manipulační činnosti a práce ve skupinách byly žákům vytvořeny vhodné podmínky pro jejich aktivnější zapojení do výuky, samostatné vyhledávání informací, řešení problémových úkolů a formulování závěrů z vlastního pozorování. Při výuce v ostatních třídách převažoval spíše frontální způsob výuky metodou výkladu v kombinaci s rozhovorem a větší důraz na pamětné učení. Negativem bylo i nedostatečné využití učebních pomůcek, dále málo účinná motivace žáků, která se omezovala většinou jen na pouhé sdělení náplně hodiny a absence hodnocení výkonu a znalostí žáků. Vyučovací proces byl v těchto třídách částečně negativně ovlivněn chybějící odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučujících.

Klasifikace žáků je založena převážně na krátkých písemných testech. Ve třídách s integrovanými žáky se specifickou vývojovou poruchou učení nebyly dostatečně respektovány doporučené zásady k provádění záznamů do sešitu (diktování nebo někdy příliš dlouhé zápisy).

Interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky byly často zaměřeny k pamětní reprodukci poznatků, jen ojediněle byl v rámci skupinového vyučování vytvářen prostor pro spolupráci žáků a vzájemnou výměnu názorů.

Kvalita výuky předmětu je celkově hodnocena jako průměrná, ve třídách s RVJ měla velmi dobrou úroveň.

Přírodopis

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Volitelný předmět seminář a praktikum z přírodopisu je svým převážně teoretickým zaměřením pokračováním výuky povinného předmětu přírodopis.

Předmět vyučují učitelé se stanovenou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výuka probíhala většinou v méně prostorných, standardně vybavených, esteticky působících kmenových učebnách. Kabinet přírodopisu je vybaven převážně staršími použitelnými učebními pomůckami i prostředky didaktické techniky, jejichž uspořádání je málo účelné. Nákup nových pomůcek je dle údajů v inventární knize velmi omezený.

Prostředí učeben vyhovuje psychohygienickým požadavkům. Zásadám správné duševní hygieny však odporují nedostatky ve skladbě některých vyučovacích hodin. ČŠI hodnotí negativně vedení výkladu nového učiva až do konce vyučovací hodiny bez jeho utvrzení a bez vyhodnocení, jak byl splněn cíl výuky. Byl zaznamenán zneklidňující způsob výuky, který nevedl k navození příznivé pracovní atmosféry.

Vyučující pracovali převážně tradičními metodami, založenými na dominantní práci učitele. Žáci výuku sledovali, do jejího průběhu se však zapojovali poměrně zřídka. Zvolený způsob práce spolu s malým využitím učebních pomůcek je dostatečně nemotivoval ani nevedl k rozvoji jejich komunikativních dovedností. V průběhu výuky vedené metodami s aktivním zapojením žáků (kvalitní žakovské referáty, vhodná práce žáků s učebnicí, využití přírodnin, znalostí místního regionu, mezipředmětových vazeb) byla interakce učitelů s žáky i jejich

vzájemná komunikace na odpovídající úrovni.

Při ověřování znalostí žáků je velmi často využívána písemná forma zkoušení.

Pozitivní je organizování besed a přednášek s přírodopisnou tematikou, soutěží a biologické olympiády. Žáci byli úspěšní v okresním kole této soutěže. Přírodopisné exkurze jsou realizovány podle plánu stanoveného předmětovou komisí.

Laboratorní práce jsou konány v souladu s tematickými časovými plány učiva.

Kvalita výuky přírodopisu je rozdílná. Celkově je hodnocena jako průměrná.

Zeměpis

Týdenní hodinová dotace je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Rozčlenění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá požadavkům učebních osnov. Plán volitelného předmětu seminář a praktikum ze zeměpisu je správně sestaven.

Předmět vyučují učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výuka zeměpisu probíhala ve stejných kmenových učebnách jako výuka přírodopisu, její názornost byla zabezpečena odpovídajícím množstvím většinou starších učebních pomůcek. Ojedinele je dokupován mapový materiál. Prostředky audiovizuální techniky jsou většinou zastaralé. Pro výuku mají učitelé k dispozici video.

Výukové prostory splňují základní psychohygienické požadavky, nedostatky ve skladbě vyučovacích hodin, absenci relaxačního uvolnění žáků a někdy neklidnou pracovní atmosféru hodnotí ČŠI negativně.

Úvodní orientační opakování bylo při převážně klasickém pojetí výuky většinou zdouhavé a málo efektivní. Výklad učiva byl provázen didaktickými nedostatky (velmi často nevhodně formulované otázky žákům, tolerování jejich příliš stručných a nezřetelných odpovědí i jejich nepřesné zeměpisné terminologie). Zvolenému způsobu výuky odpovídala nižší úroveň vstupní i průběžné motivace žáků i úroveň jejich komunikace. Účinnost výuky byla v některých případech snížena absencí závěrečného opakování a vyhodnocení. Při využití aktivizujících prvků ve výuce (vhodně volené problémové otázky, samostatná práce žáků na zadaných úkolech, funkční využití textu z odborných publikací i vědomostí žáků z jiných předmětů) byla motivace žáků na velmi dobré úrovni. Jejich interakce s učiteli i komunikace byla v přirozené a klidné pracovní atmosféře bezproblémová.

Tematika praktického zeměpisu je vhodně rozčleněna, vycházky jsou většinou realizovány v závěru školního roku. Výuka volitelného předmětu seminář a praktikum ze zeměpisu je dle kontroly zápisů v třídních knihách školního roku 2000/2001 správně orientována na praktické geografické činnosti. Žáci školy se úspěšně umístili v okresním i krajském kole zeměpisné olympiády.

Výuka zeměpisu měla rozdílnou, celkově průměrnou.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na základě hospitační činnosti a studia příslušné pedagogické dokumentace je úroveň výuky kontrolovaných předmětů celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Charakteristika školní družiny

- Součástí školy je ŠD s 5 odděleními.
- Počet přihlášených a zapsaných žáků nepřesahuje stanovený limit. Ve Výkazu o ŠD je uvedeno 125 žáků, ke dni inspekce bylo do ŠD zařazeno 125 žáků 1. - 5. ročníku, 3 žáci docházejí do ŠD nepravdělně.
- Školní družina zajišťuje ranní a odpolední provoz, prázdninový provoz je zabezpečován v kooperaci s ostatními školami města Hranice.
- Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů spojených s provozem školní družiny stanovil zřizovatel rodičům žáků pevný měsíční příspěvek.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti

Vychovatelky školní družiny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, s výjimkou vedoucí vychovatelky pracují na zkrácený úvazek. Jejich specializace, osobní zaměření a odborné dovednosti především ve výtvarné a pracovní oblasti pozitivně ovlivňují kvalitu vzdělávací práce družiny. Činnost jednoho oddělení ŠD probíhá v samostatné herně účelně vybavené novějším nábytkem. Prostředí herny je podnětné, žáci se na jeho vytváření spolupodílejí. Čtyři oddělení využívají prostory kmenových učeben 1. stupně, které jsou částečně uzpůsobeny jejich provozu, k dispozici je často využívaný sál. Práci družiny značně komplikuje technický stav kmenových učeben (viz kap. Český jazyk). Vybavení ŠD školními pomůckami, herním a výtvarným materiálem je na odpovídající úrovni, jejich fond je pravidelně doplňován.

Zásady bezpečnosti a psychohygieny z hlediska vyváženého režimu dne a dostatečného pobytu dětí venku jsou respektovány. V důsledku postupného snižování počtu žáků v odpoledních hodinách se oddělení slučují. Výchovně-vzdělávací činnost ŠD se řídí rámcovým celoročním plánem, který postihuje všechny oblasti práce družiny v daném školním roce (hlavní i specifické úkoly, pedagogicko-organizační zabezpečení činnosti ŠD, personální podmínky, oblast bezpečnosti práce, kontrola). Na něj navazuje tematický plán práce ŠD a podrobné plány činnosti jednotlivých oddělení. V týdenních plánech jsou zastoupeny všechny zájmové, rekreační a odpočinkové činnosti včetně přípravy na vyučování. Provoz družiny je časově vhodně rozvržen. Jeho rozsah byl vedením školy projednán s rodiči žáků i se zřizovatelem. Rozpis služeb vychovatelek odpovídá potřebám výchovně-vzdělávací práce a počtu žáků v odděleních. Povinná dokumentace je řádně a přehledně vedena. Spolupráce vychovatelek s učiteli školy je zaměřena především na řešení výchovných problémů, vedoucí vychovatelka se účastní jednání pedagogické rady. Informace uvnitř družiny i vzhledem k rodičům žáků jsou předávány rychle a úplně.

Zájmové aktivity školy jsou sladěny s výchovně-vzdělávacím programem ŠD. Na veřejnosti se družina prezentuje především výstavami výtvarných prací, množstvím kulturních pořadů a výrobou dárků k nejrůznějším příležitostem.

Organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti

Zvolené metody a formy práce odpovídaly podmínkám a složení ŠD i požadavkům na specifickou pedagogiku volného času dětí. Byl poskytován náležitý prostor pro individuální i skupinovou práci, vychovatelky dětem ponechaly dostatek času a prostoru pro jejich

spontánní aktivity. Organizace sledovaných činností umožnila všem aktivní spoluúčast a seberealizaci.

Vzdělávací postupy včetně účinné motivace podporovaly rozvoj fantazie, tvořivosti a samostatného verbálního projevu. Sledované činnosti byly pro žáky dostatečně atraktivní a přiměřené jejich věku. Účinné zařazování nejrůznějších dramatických cvičení a improvizací zaměřených na soustředěné a přirozené jednání spolu s nácvikem schopnosti spolupracovat ve skupině vycházelo z principu dětské hravosti a směřovalo k rozvíjení aktivity a tvořivosti žáků. Manipulační schopnosti a dovednosti byly rozvíjeny prací s papírem, barvou a přírodninami. Motivace ke všem sledovaným činnostem byla aktivizující a podnětná, emotivně působilo slovní vyjádření zážitků a zkušeností z dramatických her a cvičení.

Pozitivní komunikační prostředí bylo navozeno především při vytváření společného programu, účinné bylo uplatnění prvků mimoslovní komunikace.

Celkové hodnocení podmínek a organizace výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny

Všechny činnosti školní družiny jsou prováděny plánovitě. Vychovatelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Motivace ke všem činnostem je dostatečně aktivizující a podnětná, komunikativní dovednosti mají vynikající úroveň.

Činnost školní družiny je nadprůměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Stanovené minimální počty hodin pro vyučovací předměty a týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky jsou dodrženy. Nedostatky byly zjištěny v dodržování učebních osnov. V rozvržení učební látky stanovené učebními osnovami českého jazyka a matematiky na 1. stupni neakceptovali učitelé všechny úpravy vzdělávacího programu Základní škola platné již k 1. září 1998.

Jako volitelné předměty byly do učebního plánu zařazeny:

7. ročník - seminář a praktika ze zeměpisu a přírodovědných předmětů (biologicko-chemické zaměření)

8. ročník - seminář a praktika z přírodovědných předmětů (fyzikální a chemické zaměření)

9. ročník - seminář ze společenskovedních předmětů a informatika

Z hlediska plánování je nedostatečná pozornost věnována pojetí seminářů a praktik s fyzikálním, chemickým a biologickým zaměřením. Kontrolou tematických plánů bylo zjištěno, že jejich obsahová náplň neodpovídá charakteru volitelných předmětů, tak jak jsou pojaty v realizovaném vzdělávacím programu, chybí zařazení především experimentální činnosti žáků.

Systém operativního plánování (stanovování úkolů na poradách, prostřednictvím měsíčních a týdenních plánů) je promyšlený a funkční, zajišťuje informovanost vyučujících o aktuálních úkolech. Z hlediska strategického projektování, které vychází z analýzy podmínek školy, demografického vývoje i dosažených výsledků výuky, jsou vedením školy stanoveny záměry v oblastech výchovné, personální a materiálně-technické. Prioritní úkoly - širší zavedení výpočetní techniky do výuky a důraz na zkvalitňování výuky cizích jazyků jsou postupně realizovány a mají návaznost na stanovenou náplň dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Plánovitost a systematičnost ze strany vedení školy postrádá uvádění začínajících učitelů do praxe.

Plánování je hodnoceno jako průměrné.

Organizování

Systém delegování pravomocí a zodpovědnosti za svěřené úkoly a podrobně zpracované materiály upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti pozitivně ovlivňují práci školy. Některé údaje a pokyny uvedené v organizačním řádu a školním řádu pro žáky však nebyly aktualizované, práva žáků mají formální charakter.

Metodické a poradní orgány jsou většinou efektivně využívány. Dílčí nedostatky byly zjištěny v oblasti plánování a hodnocení vlastní činnosti (formálnost) a péče o nekvalifikované nebo začínající učitele. Ze zápisů z pedagogických rad a provozních porad vyplývá, že jednání jsou konstruktivní, závěry konkrétní, zpravidla jsou přijímána ozdravná opatření. Pedagogické radě byly nesprávně uděleny některé kompetence.

Informační systém umožňuje všem učitelům, žákům i rodičům získávat včas potřebné informace. Pozitivem je zřízení žakovské rady, zatím není dostatečně využívána.

Škola vytváří velmi dobré podmínky pro mimoškolní činnost žáků. Na veřejnosti se prezentuje mj. organizováním a vysokou účastí žáků na soutěžích s velmi dobrým umístěním.

Organizace vyučování není v souladu s příslušnou právní normou. Není dodržen maximální povolený počet hodin v jednom sledu ve 4. ročníku, zkrácena je přestávka mezi 5. a 6. a 7. a 8. vyučovací hodinou, přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, délka 7. a 8. vyučovací hodiny. Skladba rozvrhu hodin vždy nerespektuje obecné didaktické a psychohygienické zásady výuky.

Organizační uspořádání je vzhledem k velikosti školy efektivní, nedostatky jsou zejména v organizaci vyučování žáků. Organizování má spíše nadprůměrnou úroveň.

Vedení a motivování

Způsob operativního řízení odpovídá velikosti školy a odlišnosti podmínek na odloučených pracovištích. Vzniklé problémy jsou řešeny neprodleně, závažnější případy jsou projednávány s písemným záznamem a následným přijetím opatření k odstranění nedostatků. Z rozhovoru s pracovníky vyplývá, že ředitel školy i jeho obě zástupkyně jejich názory a stanoviska akceptují.

Lidský potenciál je pro pozitivní rozvoj školy většinou využíván. Systém poskytování pomoci začínajícím učitelům je založen pouze na osobním kontaktu mezi nastupujícím a uvádějícím učitelem, postrádá však ucelenost a plánovitost. Koordinační a kontrolní činnost ze strany metodických orgánů a vedení školy je méně účinná. Přidělení části neaprobované výuky, třídnictví a správcovství sbírek začínající učitelce je hodnoceno jako málo racionální. Přes přijetí určitých opatření, které reagovaly na připomínky rodičů, se vedení školy zatím nepodařilo vyřešit problém konzervativnosti ve výuce některých učitelů na 2. stupni, spočívající zejména v používání rutinních způsobů práce a v malé ochotě k využívání efektivnějších způsobů výuky.

Výkony pracovníků jsou hodnoceny v souvislosti se stanovováním výše nenárokových složek platu, jejichž vyplácení je výrazně diferencované. Ředitel podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je zaměřeno především na doplnění chybějícího vzdělání učitelů v oblastech informatiky a pedagogiky. Učitelé dále navštěvují odborné kurzy a využívají nabídky akcí vzdělávacích institucí. Podrobně zpracovaná výroční zpráva má sebehodnotící

charakter.

Vedení a motivování pracovníků je na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je vytvořen, zahrnuje oblast výchovně vzdělávacího procesu i provozu školy. Kontrola pedagogické dokumentace včetně žákovských knížek, sešitů a vybraných prověrek je prováděna důsledně a pravidelně. O provedené kontrole jsou vedeny záznamy a v případě zjištěných nedostatků jsou přijata opatření.

Vedení školy pořizuje záznamy o hospitační činnosti, které mají vysokou vypovídací hodnotu. Hospitační činnost reaguje na potřeby školy, je prováděna plánovitě, např. v loňském školním roce byly provedeny hospitace u všech vyučujících cizího jazyka. S výsledky hospitací jsou pracovníci prokazatelným způsobem seznamováni. Při zjištění nedostatků jsou prováděna opatření k nápravě. Nedostatky byly zjištěny v kontrole systému uvádění začínajících učitelů. Kontrolu práce metodických orgánů provádí vedení školy přímou účastí na jejich jednáních.

Ve školním roce 2000/2001 zjišťovalo vedení školy znalosti žáků z matematiky vlastními profilovými prověrkami, znalosti žáků z českého jazyka formou testů Kalibro. Analýza výsledků kontrol je prováděna.

Kontrolní systém je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení podmínek vzdělávání

ČŠI hodnotí podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

- Kontrola využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu byla zaměřena na rozpočtový rok 2000.
- Rozpočtové prostředky byly přiděleny škole prostřednictvím Školského úřadu Přerov. Kontrolou bylo zjištěno, že závazné ukazatele státního rozpočtu byly pro rok 2000 dodrženy.
- Rozepsané prostředky státního rozpočtu na neinvestiční výdaje nebyly plně vyčerpány, porovnáním nákladů a výnosů dle Výkazu zisku a ztráty k 31. prosinci 2000 byla zjištěna úspora ve výši 59.053,- Kč, která se týkala nedočerpaných zákonných odvodů a ostatních neinvestičních nákladů a byla dle rozhodnutí školského úřadu odvedena do státního rozpočtu.
- Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech školy činil 84,5 %.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

- Dodržení závazných ukazatelů mzdové regulace bylo vyhodnoceno porovnáním

ukazatelů stanovených Školským úřadem Přerov v rozpisu rozpočtu na rok 2000 se sumářem pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2000 - výkaz Škol (MŠMT) P 1-04. Kontrolou bylo zjištěno, že **limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci** byl bezezbytku vyčerpán. Úspora z normativního počtu pracovníků činila:

u pedagogických pracovníků 2,001 zaměstnance (přepočtený stav)

u nepedagogických pracovníků 4,258 zaměstnanců (přepočtený stav).

Úspora z **limitu počtu pracovníků** činila celkem 6,259 pracovníků (přepočtený stav).

- Kontrola zařazování zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů byla provedena u namátkově vybraných zaměstnanců (35,8 % pedagogických a 52,2 % nepedagogických pracovníků).

Zaměstnanci byli zařazeni do platové třídy podle nejnáročnější vykonávané práce a do platového stupně v závislosti na zápočtu doložené doby započitatelné praxe. U tří pedagogických zaměstnanců bylo zjištěno chybné určení rozsahu zápočtu náhradní doby, tj. mateřské dovolené, další mateřské dovolené a základní vojenské služby. Zjištěný nedostatek neměl v kontrolovaném období od 1. ledna 2000 do 31. prosince 2000 vliv na zařazení do platového stupně. Finanční rozdíl nevznikl, pouze byl chybně stanoven nárok na příští platový postup do vyššího platového stupně.

- Princip čerpání nenárokových složek platu v poměru 80 % osobní příplatky a 20 % odměny nebyl dodržen o 5 %.
- V roce 2000 činil poměr vyplacených nenárokových složek platu z tarifních platů celkem za kontrolovaný subjekt 21,3 %. Vyhodnocením jednotlivých skupin zaměstnanců bylo zjištěno, že tento poměr činil u pedagogických zaměstnanců 21,09 % a u nepedagogických zaměstnanců 21,30 %. Odchytky v procentuálním vyjádření vyplacených nenárokových složek platu byly minimální, ve škole nebyla zvýhodňována žádná skupina zaměstnanců.

Osobní příplatky:

Způsob stanovení výše osobních příplatků vychází z „Organizační směrnice č. 5/1996“, ve které jsou vypracována kritéria pro poskytování osobních příplatků samostatně pro pedagogické a nepedagogické zaměstnance školy.

Dodržování stanovené maximální výše osobních příplatků bylo kontrolováno u všech zaměstnanců za měsíc listopad 2000. Limit 50 % platového tarifu nejvyššího platového stupně z příslušné platové třídy nebyl v žádném případě překročen.

Odměny:

Pro výplatu odměn jsou stanoveny základní okruhy pravidelně se opakujících činností prováděných nad rámec pracovních povinností. Zaměstnanci, kteří se na těchto činnostech podíleli, obdrželi podle míry vykonané práce odpovídající výši odměny.

Dále byly vypláceny pravidelně odměny za zástupy nepedagogickým zaměstnancům podle stanovených pravidel – 60 % z tarifního platu a osobního příplatku zastupovaného. V roce 2000 byly odměny plošně vyplaceny v červnu, říjnu a prosinci.

- Finanční prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb (dále FKSP) byly vedeny a

samostatně uloženy na běžném účtu. Účetní doklady byly přiloženy k jednotlivým výpisům z bankovního účtu a jejich kontrolou bylo prokázáno, že prostředky byly čerpány k účelu dle platných právních norem na rekreace, stravování, rehabilitaci, kulturu a sport.

V kontrolovaném roce činil podíl tvorby FKSP 1,38 % celkových neinvestičních výdajů.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

- Z celkového objemu neinvestičních prostředků poskytnutých škole ze státního rozpočtu tvořily ostatní neinvestiční výdaje (dále ONIV) 3,8 % .

Kontrolou bylo zjištěno, že finanční prostředky přidělené na ONIV nebyly zcela vyčerpány, úspora ve výši 20,- Kč byla odvedena do státního rozpočtu.

- Škola měla vypracovanou „směrnici k operativní evidenci“, která obsahovala způsob evidence pořizovaného majetku a konkretizovala evidenci knih, učebnic, učebních textů a učebních pomůcek do skupin.
- Z přidělených prostředků na ONIV bylo 59 % použito na učebnice a učební pomůcky, 3,1 % tvořily náklady na školení a další vzdělávání pedagogických pracovníků, cestovní výdaje činily 6,2 % a 8 % výdajů bylo přiděleno na plavecký výcvik. Zbývajících 20,8 % bylo čerpáno na pojistné, věcnou režii a ostatní služby.

Žákům prvních ročníků byly poskytnuty školní potřeby ve výši 200,- Kč v souladu s obecně platnými právními předpisy a jejich celková částka činila 2,9 % z ostatních neinvestičních nákladů.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

- Škole byly pro rok 2000 přiděleny účelové prostředky na úhradu věcné režie (provozních nákladů, které jsou součástí ceny oběda) a zákonného pojištění osob. Celková úhrada faktur byla překročena, vzniklý rozdíl byl uhrazen z ostatních neinvestičních výdajů.

Účelovost byla vymezena školským úřadem a kontrolou bylo zjištěno, že účelové prostředky byly použity v plné výši k určenému účelu a řádně zúčtovány v roce 2000.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

- V kontrolovaném roce 2000 nebyly škole přiděleny ze státního rozpočtu žádné investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

- Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000 byla zpracována v souladu s platnými právními předpisy.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Mzdové prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu na rok 2000 byly vynakládány efektivně, ředitel školy při odměňování zaměstnanců využíval všech možností, které současná legislativa a metodika v této oblasti umožňuje.

Prostředky na ostatní neinvestiční výdaje přidělené školským úřadem byly použity v souladu s obecně platnými právními předpisy. V kontrolovaném období roku 2000 nebylo zjištěno neefektivní vynakládání prostředků státního rozpočtu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou byla zjištěna systémová chyba řešení zástupů za nepřítomné zaměstnance v případech, kdy zastupovala vychovatelka školní družiny učitelku 1. stupně základní školy a naopak. Takto odučené hodiny byly posouzeny jako práce přesčas, přestože výkon práce byl odlišný od druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě.

Nároková platová složka (příplatek za třídnictví) nebyl ve třech případech krácen úměrně ke zkrácenému pracovnímu úvazku v návaznosti na ustanovení zákoníku práce. Pouze v jednom případě přesáhla vyplácená částka maximální hranici tohoto příplatku stanovenou nařízením vlády.

Péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

ČŠI se zaměřila na individuálně integrované žáky se specifickými vývojovými poruchami učení (SVPU). Hodnocení bylo provedeno na základě hospitací, kontroly vedené dokumentace, žákovských sešitů a účasti ve speciálním nápravném cvičení (reedukace).

Ve škole je evidováno celkem 49 žáků se zdravotním postižením. Přehled je znázorněn v tabulce:

Škola	Počet integrovaných žáků	Druh zdravotního postižení *
1. stupeň	38	12 SVPU+26 VŘ
2. stupeň	11	11 SVPU
Celkem	49	23 SVPU+26 VŘ

SVPU - specifická vývojová porucha učení, VŘ - vada řeči

Zjištění:

- Uvedení těchto žáků ve výkazu o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 pro školní rok 2001/2002 je provedeno nesprávně a neodpovídá pokynům pro zpracování tohoto statistického výkazu ani Metodickému pokynu k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 16138/98-24. V případě žáků s vadami řeči není jejich vykázaní doloženo posudky pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo speciálně pedagogického centra (jedná se o prostou vadu výslovnosti). Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení jsou chybně uvedeni jako žáci s více vadami.

K nesprávnému vykázání žáků se zdravotním postižením došlo i ve školním roce 2000/2001.

- Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je koordinována na 1. stupni zástupkyní ředitele, na 2. stupni výchovnou poradkyní. Daná problematika je diskutována v rámci metodických orgánů, informovanost všech vyučujících o možných výukových problémech těchto žáků je zabezpečena. Ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou se škola zaměřuje na včasnost rozpoznání a diagnostikování případné SVPU. Žákům s vadnou výslovností je ve škole zajištěna individuální logopedická péče pod vedením logopedické asistentky se stanovenou odbornou přípravou.
- Osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením je řádně vedena třídními učiteli. Integrace žáků se SVPU je podložena platnými odbornými posudky pedagogicko-psychologické poradny. Na jejich podkladě byly pro jednotlivé žáky zpracovány individuální vzdělávací plány, které obsahují zásady hodnocení a specifického přístupu učitelů (český jazyk, cizí jazyk) k žákům při výuce. Při jejich zpracování není systematicky využito pomoci konzultantů PPP.
- Při hospitacích a kontrolou žákovských sešitů bylo zjištěno, že většina vyučujících ve výuce uplatňuje k žákům se SVPU specifický přístup z hlediska zadávání, oprav písemných prací a klasifikace (zohledňování). Zjištěné nedostatky byly v tomto směru ojedinělé.
- Na základě doporučení PPP zajišťuje škola v době mimo vyučování (dvakrát týdně) pro žáky se SVPU nápravné cvičení. Je vedeno odborně připravenou vyučující. Do reedukace jsou zařazeni pouze žáci 1. stupně, pro žáky na 2. stupni není zabezpečena. Obsahová náplň reedukace byla vhodně zaměřena na rozvoj poznávacích funkcí s využitím společných i individuální činností. Důraz byl kladen na pozitivní motivaci a hodnocení žáků. Prováděná reedukační cvičení vždy důsledně nevycházela z konkrétní pedagogické diagnózy, z analýzy písemného projevu a chyb při čtení jednotlivých žáků.
- Individuálně integrovaným žákům nebyly ve školním roce 2000/2001 poskytnuty základní školní potřeby v rozsahu 200,- Kč na žáka a školní rok. Přestože je vybavení školy speciálními pomůckami a texty pro reedukaci SVPU omezené, nevyužívá škola možnosti požádat příslušný orgán statní správy o navýšení finančních prostředků k zabezpečení péče o tyto žáky.

Péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami má i přes nedostatky ve výkaznictví a finančním zabezpečení celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Přerov čj. 5726/99 ze dne 21. září 1999
- Povinná dokumentace školy dle § 38 a) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a třídní knihy všech tříd školního roku 2000/2001 a 2001/2002
- Plán práce školy na školní rok 2001/2002 - Flexibilita žáků
- Učební plán školy, tematické časové plány učiva sledovaných předmětů
- Koncepce školy, plán kontrol, týdenní plány, plán činnosti školní družiny
- Plán práce výchovného poradce

- Záznamy z jednání metodických orgánů
- Kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Vybrané sešity žáků, žakovské knížky a deníčky
- Záписy z pedagogických porad
- Záписy z provozních porad
- Provozní řád
- Hospitační záznamy vedení školy
- Závěrečné písemné práce z matematiky za školní rok 2000/2001
- Závěrečné prověrky ve 3. až 5. ročníku
- Personální dokumentace zaměstnanců
- Obecně závazná vyhláška města Hranice č. 7/98 ze dne 3. června 1998 o stanovení příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů mateřských škol, školních družin a školních klubů a o stanovení úplat za činnost v zájmových kroužcích
- Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2001 a k 30. září 2000
- Osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením evidovaných ve školním roce 2000/2001 (odborné posudky PPP, individuální vzdělávací plány žáků)
- Přehled o činnosti prováděné v rámci reedukace SVPU
- Seznam žáků zařazených do logopedie ve školním roce 2001/2002
- Seznam žáků s více vadami, kteří nejsou mentálně postižení integrovaní žáci ve školním roce 2001/2002
- Rozpis rozpočtu na rok 2000 včetně úprav
- Podklad pro výpočet rozpočtu na rok 2000
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za rok 2000
- Měsíční mzdové rekapitulace za rok 2000
- Organizační směrnice č. 5/1996 a její aktualizace z 9. ledna 2001
- Podklady pro výplatu odměn za rok 2000
- Přehledy o zástupech za nepřítomné za 1. i 2. stupeň základní školy
- Individuální měsíční přehledy o přesčasových hodinách zaměstnanců 1. stupně základní školy
- Měsíční přehled o přesčasových hodinách
- Sestava – přehled o počtu přesčasových hodin za rok 2000
- Výplatní listky za rok 2000
- Organizační řád
- Výkaz zisku a ztráty za období roku 2000
- Finanční rozvaha organizace roku 2000
- Účtový rozvrh pro rok 2000
- Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000
- Přijaté a vystavené faktury, pokladní doklady za rok 2000

- Výpisy z účtu FKSP, rozpočet a zásady za rok 2000
- Organizační směrnice k oběhu účetních dokladů a směrnice pro vedení účetnictví

ZÁVĚR

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů, v bezprostředním plánování a přípravě učitelů na výuku převažovala pozitiva, nedostatky byly zjištěny v plánování matematiky a českého jazyka na 1. stupni.

Kvalita vzdělávání v oblasti přírodovědných předmětů je na 2. stupni ovlivněna materiálním vybavením a částečně i chybějící odbornou a pedagogickou způsobilostí učitelů. Ve srovnání se zjištěním a hodnocením inspekční zprávy čj. K-13-04/9697-066 ze dne 12. března 1997 nedošlo ke zlepšení prostorových podmínek pro výuku, chybí odborné pracovníky.

Organizace, formy a metody sledované výuky měly kvalitativně rozdílnou úroveň, většinou však respektovaly charakter učiva.

Žáci byli většinou pozitivně motivováni, některé hodiny postrádaly v závěru shrnutí učiva a zhodnocení výkonu žáků.

Vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly založeny na důvěře a respektování osobnosti žáků, pouze u některých vyučujících převažoval autoritativní přístup k žákům.

Kvalita vzdělávání a výuky ve třídách s RVJ je celkově na vyšší úrovni.

Podmínky vzdělávání z hlediska plánování, organizování, vedení, motivování a kontroly jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné. Dílčí nedostatky byly zjištěny v plnění učebních osnov, ve výběru obsahu některých volitelných předmětů, organizaci výuky a v systému práce se začínajícími učiteli.

V oblasti péče o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami byly zjištěny rezervy zejména ve výkaznictví a finančním zabezpečení.

Školní družina vhodně doplňuje výchovně-vzdělávací činnost školy.

V kontrolovaném období roku 2000 nebylo zjištěno nehospodárné vynakládání prostředků státního rozpočtu.

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání jako velmi dobré, výchovně-vzdělávací činnost školní družiny jako velmi dobrou. Podmínky vzdělávání jsou velmi dobré. V čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu nebylo zjištěno jejich nehospodárné vynakládání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Magda Trávníčková	Trávníčková v.r.
Členové týmu	Mgr. Vojtěch Chromeček	Chromeček v.r.
	Mgr. Blahoslav Melhuba	Blahoslav Melhuba v.r.
	RNDr. Ladislav Pluskal	L. Pluskal v.r.
	Mgr. Dagmar Raisová	Dagmar Raisová v.r.
	Mgr. Vít Široký	Vít Široký v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Petra Kalabisová	
	Eva Nevrlá	
	Sylva Procházková	

V Olomouci dne 28. listopadu 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. listopadu 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Miroslav Wildner, ředitel ZŠ Hranice, Tř. 1. máje 357

Wildner v.r.

podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Ol. kraje, odb. škol, mládeže a tělovýchovy Jeremenkova 8 772 00 Olomouc		
Městský úřad Hranice 753 01 Hranice		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	132 493/01-5151	Připomínky xxx podány